

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

© Министерство на правосъдието на Република България, mjs.bg. Разрешението за повторно публикуване на този неофициален превод е предоставено единствено за целите на включването му в базата данни HUDOC на ЕСПЧ.

© Ministry of Justice of the Republic of Bulgaria, mjs.bg. Permission to re-publish this non-official translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

ПЕТО ОТДЕЛЕНИЕ

РАНГЕЛОВ СРЕЩУ БЪЛГАРИЯ

(Жалба № 14387/03)

РЕШЕНИЕ

СТРАСБУРГ

23 април 2009 г.

ОКОНЧАТЕЛНО

23/07/2009

Това решение може да претърпи редакционни промени.

По делото Рангелов срещу България,

Европейският съд по правата на човека (Пето отделение), заседаващ като камера в състав:

Райт Марусте (Rait Maruste), *председател*,

Карел Юнгвирт (Karel Jungwiert),

Ренате Йегер (Renate Jaeger),

Марк Вилигер (Mark Villiger),

Изабел Беро-Льофевр (Isabelle Berro-Lefèvre),

Миряна Лазарова Трайковска (Mirjana Lazarova Trajkovska),

Здравка Калайджиева, *съдии*,

и Клаудия Вестердик (Claudia Westerdiek), *секретар на Отделението*,

след обсъждане в закрито заседание на 31 март 2009 г.,

се произнесе със следното съдебно решение, постановено на същата дата:

ПРОЦЕДУРАТА

1. Делото е образувано по жалба № 14387/03 срещу Република България, подадена на 21 април 2003 г. пред Съда на основание чл. 34 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (наричана по-нататък „Конвенцията“) от българския гражданин г-н Стефан Георгиев Рангелов („жалбоподателят“).

2. Жалбоподателят се представлява от адвокатите С. Х. Стефанова и М. Екимджиев, практикуващи в Пловдив. Българското правителство („Правителството“) се представлява от своя агент – г-жа М. Димова от Министерството на правосъдието.

3. На 25 април 2007 г. председателят на Пето отделение решава да съобщи жалбата на Правителството. В съответствие с член 29 § 3 от Конвенцията е решено също така жалбата да се разгледа по същество едновременно с разглеждането на нейната допустимост.

ФАКТИТЕ**I. ОБСТОЯТЕЛСТВАТА ПО СЛУЧАЯ**

4. Жалбоподателят е роден през 1969 г. и живее в София.

A. Наказателно производство срещу жалбоподателя

5. На 12 февруари 1996 г. в София непознати лица извършват убийството на В. А. Инцидентът се случва посред бял ден, близо до едно училище. Убийците използват автоматично оръжие и напускат местопрестъплението с автомобил. Образувано е наказателно

производство срещу неизвестен извършител и разследването е поверено на следствената служба в София.

6. Разследващите органи пристъпват към оглед на местопрестъплението и събират няколко веществени доказателства. Свидетелите очевидци са разпитани и е извършена аутопсия на тялото. Полицията започва издирване на извършителите на убийството.

7. В рамките на това разследване на 29 май 1998 г. жалбоподателят е задържан от полицията. Същия ден следовател от следствената служба в София го обвинява в убийството на В. А. и го разпитва в присъствието на адвокат. Жалбоподателят прави самопризнания и обяснява, че се е ангажирал да убие жертвата срещу известна сума пари. Няколко дни по-късно той се отказва от самопризнанията си и заявява, че е невинен. По неговите думи по време на предварителното производство следователят е извършил няколко следствени действия, без да му позволи да бъде подпомогнат от адвокат.

8. На етапа на предварителното производство следователят и полицията извършват няколко следствени действия. Открити са автомобилът, управляван от извършителите, и оръжието на убийството. Няколко свидетели са разпитани. Извършват се балистични, медицински и психиатрични експертизи. Различни лица, въввлечени в организацията на убийството, са идентифицирани и обвинени.

9. На 30 юни 1999 г. следователят обвинява жалбоподателя в убийството на В. А., както и в незаконно притежание на оръжието на убийството и кражба на автомобила, послужил за бягството му. На 8 юни 2000 г. Софийска градска прокуратура изправя жалбоподателя и още четири лица пред Софийски градски съд.

10. Между 2 октомври 2000 и 18 юни 2003 г. Софийски градски съд насрочва десет заседания. Пет от заседанията са отложени поради отсъствие на съучастник или защитник. Жалбоподателят и адвокатът му присъстват на всички заседания.

11. На заседанието на 2 октомври 2003 г. председателят на съдебния състав констатира, че един от съдебните заседатели е починал на 11 юли 2003 г. По тази причина всички процесуални действия, извършени до този ден са отменени, и съдебното производство започва отначало.

12. От 4 декември 2003 до 18 октомври 2006 г. Софийски градски съд провежда двадесет заседания. Той събира показания от няколко свидетели и заключенията на няколко експертизи, поръчани по време на разследването.

13. С решение от 23 октомври 2006 г. първоинстанционният съд признава обвиняемия за виновен в убийството на В. А. Съдът установява, че престъплението е поръчано от двама бизнесмени, конкуриращи се с жертвата за контрола върху игралните зали в града им. Те използват двама посредници, които от своя страна ангажират жалбоподателя за извършване на въпросното престъпление срещу значителна парична сума. На базата на събраните доказателства съдът установява, че именно жалбоподателят е стрелял по жертвата на 12

февруари 1996 г. Съдът го признава за виновен също и за незаконно притежание на оръжието, което е послужило за престъплението, и в кражба на автомобила, с който е избягал след престрелката. Жалбоподателят получава дванадесет години лишаване от свобода. Той обжалва това решение.

14. Към датата на последното писмо от жалбоподателя, 20 ноември 2007 г., производството все още е висящо пред Софийски апелативен съд.

Б. Задържане под стража на жалбоподателя и неговото обжалване на тази мярка

15. На 29 май 1998 г. следователят, натоварен с делото, задържа жалбоподателя под стража. Постановлението му е потвърдено от Софийска градска прокуратура на 1 юни 1998 г. Жалбоподателят не оспорва законосъобразността на задържането си пред Софийски градски съд.

16. В края на предварителното производство, с определение от 8 юни 2000 г., съдията докладчик разпорежда задържането на жалбоподателя под стража, мотивирайки решението си, както следва:

„След като разгледа документите по делото, съдията докладчик не констатира (съществуването) на обстоятелства, оправдаващи изменението на съдебната мярка за контрол – задържане под стража, (наложена на) обвиняемия Стефан Георгиев Рангелов.”

17. На заседанието на 4 декември 2000 г. жалбоподателят обжалва задържането си. Софийски градски съд отхвърля искането му за освобождаване, позовавайки се на факта, че е обвинен в няколко тежки престъпления, за които се предвижда наказание лишаване от свобода. Съдът констатира, че съществува опасност жалбоподателят да се укрие от правосъдието или да извърши ново престъпление. Това решение е потвърдено от Софийски апелативен съд със същите мотиви.

18. На заседанието на 1 юни 2001 г. жалбоподателят иска да бъде освободен, като подчертава, че има забрана за напускане на страната, което изключва риска да се укрие от правосъдието. Софийски градски съд отхвърля искането му за освобождаване, позовавайки се на сериозността на обвинението и на това, че обвиняемият е общественоопасен, без да отговори по същество на основния му аргумент.

19. Това последното решение е потвърдено от Софийски апелативен съд на 13 юни 2001 г. Апелативният съд мотивира решението си с тежестта на обвинението. В допълнение той посочва, че документите по делото доказват участието на жалбоподателя в престъпна група, което прави реален риска той да се укрие от правосъдието и да извърши друго престъпление.

20. На заседанието на 1 октомври 2001 г. жалбоподателят иска да бъде освободен, подчертавайки отново, че му е забранено да напуска

територията на страната. Съдът отхвърля това искане, позовавайки се на тежестта на престъпленията, в които е обвинен жалбоподателят.

21. След обжалване от страна на жалбоподателя, на 30 октомври 2001 г. Софийският апелативен съд потвърждава това решение. Апелативният съд възприема мотивите на долната инстанция и подчертава, че данните по делото доказват участието на жалбоподателя в престъпна група. Този факт и констатацията, че заинтересованото лице е наркоман, карат съда да смята, че опасността от бягство или от извършване на друго престъпление продължава да съществува.

22. На 18 декември 2002 г. защитникът на жалбоподателя иска от Софийски градски съд да освободи последния. Адвокатът се позовава на разпоредбите на член 5 § 3 от Конвенцията, за да изтъкне прекомерната продължителност на задържането. Адвокатът освен това подчертава факта, че на жалбоподателя е наложена забрана да напуска страната, считано от 13 юни 2000 г.

23. На 20 декември 2002 г. Софийски градски съд, произнасяйки се в закрито заседание, отхвърля тази молба за освобождаване, мотивирайки решението си с тежестта на обвинението. Съдът счита, че предвид наличието на няколко обвиняеми и необходимостта от събиране на множество доказателства, продължителността на наказателното производство и тази на задържането на жалбоподателя са разумни. Това решение е потвърдено в закрито заседание на 15 януари 2003 г. от Софийския апелативен съд, който възпроизвежда мотивите на долната инстанция. Въпросните съдилища не изследват въпроса дали е налице основателно подозрение, че жалбоподателят може извърши друго престъпление.

24. На 9 декември 2003 г. Софийски градски съд вдига мярката задържане под стража и налага на жалбоподателя гаранция в размер на 2000 лева (около 1 000 евро). След като заплаща въпросната сума, на 22 декември 2003 г. жалбоподателят е освободен.

II. ПРИЛОЖИМО ВЪТРЕШНО ПРАВО И ПРАКТИКА

25. Резюме на приложимото законодателство относно условията и процедурите на задържане под стража, както и относно средствата за защита срещу задържането, може да бъде открито в следните решения на Съда: *Илийков срещу България*, № 33977/96, §§ 55 – 62, 26 юли 2001 г.; *Янков срещу България*, № 39084/97, §§ 79 – 88, ЕСПЧ 2003-XII (извадки); *Добрев срещу България*, № 55389/00, §§ 32 – 35, 10 август 2006 г.

ПРАВОТО

I. ОТНОСНО ТВЪРДЯНОТО НАРУШЕНИЕ НА ЧЛЕН 5 § 3 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

26. Жалбоподателят твърди, че продължителността на задържането му е била прекомерна с оглед на член 5 § 3 от Конвенцията, гласящ в отнасящата се към случая част, както следва:

„Всеки арестуван или лишен от свобода в съответствие с разпоредбите на параграф 1 с) на този член (...) има право на гледане на неговото дело в разумен срок или на освобождаване преди гледането на неговото дело в съда. Освобождаването може да бъде обусловено от даване на гаранции за явяване в съда.”

27. Правителството се противопоставя на тази теза. То изтъква, че в действителност са били налице основателни съмнения жалбоподателят да бъде заподозрян в извършването на убийство. Правителството поддържа също така, че съдилищата са изложили релевантни и убедителни причини за задържането на жалбоподателя под стража и че властите са водили наказателното разследване с необходимата бързина.

28. Жалбоподателят отговаря, че единственият мотив, посочен от съдилищата, а именно сериозността на престъпленията, в които е обвинен, не е достатъчен, за да оправдае задържането му, продължило повече от пет години и половина. Той твърди, че наказателното производство срещу него е забавено неоправдано от властите.

А. Допустимост

29. Съдът констатира, че това оплакване не е явно необосновано по смисъла на член 35 § 3 от Конвенцията. Той отбелязва, от друга страна, че то не е недопустимо на друго основание и следва да се обяви за допустимо.

Б. По същество

30. Съдът отбелязва, че жалбоподателят е задържан от 29 май 1998 до 22 декември 2003 г. (вж. параграфи 15 и 24 по-горе). Следователно задържането му е продължило почти пет години и седем месеца.

31. Съдът припомня постоянната си практика, съгласно която съществуването на обосновано подозрение, че задържаното лице е извършило престъпление, е условие *sine qua non* за законността на продължаването на задържането, но след определен период от време само наличието на такова подозрение вече не е достатъчно. В такива случаи Съдът трябва да установи дали останалите мотиви, изложени от съдебните власти, обосновават лишаването от свобода. Когато тези основания са “относими” и “достатъчни”, Съдът трябва също така да се увери, че компетентните национални власти са проявили “особено

усърдие” при воденето на производството (*Кудла срещу Полша (Kudła c. Pologne)* [ГК], № 30210/96, § 111, ЕСПЧ 2000-ХІ ; *Хамънов срещу България*, № 44062/98, § 68, 8 април 2004 г.).

32. Обръщайки се към дадения случай, Съдът отбелязва, че съществуването на обосновано подозрение, че жалбоподателят е извършил убийство, не се оспорва от страните (вж. параграфи 27 и 28 по-горе). Той счита, че страните са съгласни относно съществуването на това първо условие за законосъобразността на задържането на жалбоподателя и не вижда причина да стигне до различно заключение в това отношение.

33. На следващо място Съдът припомня, че следва да прецени дали е налице нарушение на член 5 § 3 от Конвенцията, или не е, основно на базата на мотивите, фигуриращи в решенията на вътрешните съдилища, както и на безспорните факти, посочени от заинтересованото лице в жалбите му (вж. *Лабита срещу Италия (Labita c. Italie)* [ГК], № 26772/95, § 152, ЕСПЧ 2000-IV). Той отбелязва, че решението на съдията докладчик от Софийски градски съд от 8 юни 2000 г. не споменава никакъв конкретен мотив за продължаване задържането на жалбоподателя (вж. параграф 16 по-горе). Колкото до другите решения на съдилищата, то те систематично се позовават на тежестта на обвинението на заинтересованото лице, за да стигнат до заключението, че съществува опасност от укриване от правосъдието или от извършване на нови престъпления (вж. параграфи 17 – 23 по-горе). Ако и този аргумент да не е напълно без значение за преценката на степента на обществената опасност на задържания, то той не е в състояние сам по себе си да оправдае относително дълги периоди на задържане, какъвто е този в настоящия случай (вж. *Йечиус срещу Литва (Ječius c. Lituanie)*, № 34578/97, § 94, ЕСПЧ 2000-IX и *Илийков*, горецитирано, § 81).

34. Съдилищата споменават също така принадлежността на жалбоподателя към престъпна организация и факта, че той е наркоман. Ако и Съдът да приема, че тези факти могат да бъдат от известно значение за преценката на риска от извършване на нови престъпления или от укриване от правосъдието, той отбелязва, че тези два аргумента са изтъкнати само в две решения на Апелативния съд от 2001 г. (вж. параграфи 19 и 21 по-горе). Те не са възприети в решенията от декември 2002 г. и от януари 2003 г., които се основават отново само на аргумента, че заинтересованото лице е обвинено в тежки престъпления (вж. параграфи 23 по-горе).

35. В заключение, предвид фактите в дадения случай, Съдът счита, че властите не са оправдали задържането на жалбоподателя за повече от пет години и половина с “относими” и “достатъчни” аргументи. При тези обстоятелства той не намира за необходимо да се произнася дали наказателното разследване е било водено с изискваното “особено усърдие”.

36. Следователно е налице нарушение на член 5 § 3 от Конвенцията.

II. ОТНОСНО ТВЪРДЯНОТО НАРУШЕНИЕ НА ЧЛЕН 5 § 4 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

37. Жалбоподателят твърди, че не е разполагал с ефикасни вътрешноправни средства, за да оспори законосъобразността на задържането си. Той се позовава на член 5 § 4 от Конвенцията, гласящ в отнасящата се към случая част, както следва:

„Всеки арестуван или лишен от свобода има право да обжалва законосъобразността на своето задържане в съда, който е задължен (...) да се произнесе; в случай, че задържането е неправомерно, съдът е длъжен да нареди незабавното освобождаване на задържаното лице.”

38. Правителството оспорва тази теза и твърди, че вътрешните съдилища са разгледали всички аспекти на законосъобразността на задържането на жалбоподателя. Всички техни решения са добре мотивирани. Освен това приложимото вътрешно законодателство е изменено след 1 януари 2000 г. по начин, целящ да осигури равенство между задържаното лице и прокурора като страни в процедурата по разглеждане на законосъобразността на задържането.

39. Жалбоподателят от своя страна обръща внимание, че няколко от неговите искания за освобождаване са разгледани без изслушване. Той твърди, че обхватът на контрол, упражняван от съдилищата, е бил ограничен: те не са взели предвид неговите аргументи и не са разгледали въпроса дали съществува обосновано подозрение за извършването на престъпление.

A. Допустимост

40. В началото Съдът отбелязва, че решението от 9 декември 2003 г. е довело до освобождаването на жалбоподателя. Следователно оплакването по член 5 § 4 относно липсата на средство за защита е явно необосновано.

41. На следващо място Съдът припомня, че съгласно член 35 § 1 от Конвенцията, той може да бъде сезиран в шестмесечен срок след окончателното вътрешно решение. Съдът отбелязва, че жалбоподателят е подал жалбата си на 21 април 2003 г. Ето защо Съдът счита, че съгласно споменатата разпоредба оплакването по член 5 § 4 – относно процедурите по разглеждане на законосъобразността на задържането, е недопустимо поради надвишаване на шестмесечния срок, които са завършили преди 21 октомври 2002 г.

42. Що се отнася до решенията, постановени на 20 декември 2002 г. и на 15 януари 2003 г., Съдът констатира, че оплакването по член 5 § 4 не е явно необосновано. Съдът отбелязва, че в тази си част въпросното оплакване не е недопустимо на друго основание.

43. Следователно е редно това оплакване относно решенията от 20 декември 2002 г. и от 15 януари 2003 г. да бъде обявено за допустимо, а относно всички останали решения за законосъобразността на задържането на жалбоподателя – за недопустимо.

Б. По същество

44. Съдът припомня, че член 5 § 4 изисква от съдилищата, сезирани с искане за освобождаване, наред с останалото да изследват въпроса, дали съществува обосновано подозрение, че задържаният е извършил престъпление (*Грауслис срещу Литва (Grauslys c. Lituanie)*, № 36743/97, § 53, 10 октомври 2000 г.). Той вече е имал възможността в миналото да констатира неспазването на това изискване от българските съдилища поради вътрешната практика, забраняваща на съдиите да правят анализ на събраните доказателства, когато са сезирани с молба за освобождаване след изправянето на засегнатото лице пред съда (вж. *Николова срещу България* [ГК], № 31195/96, §§ 59 и 61, ЕСПЧ 1999-II; *Илийков срещу България*, № 33977/96, §§ 95 – 99, 26 юли 2001 г.).

45. Съдът констатира същия недостатък в процедурата за съдебен контрол на законосъобразността на задържането по настоящето дело. Съдилищата само са констатирали факта, че заинтересованото лице е обвинено в тежки престъпления, без да направят анализ на събраните доказателства и да установят дали съществува основателно подозрение, че заинтересованото лице е извършило тези престъпления. Съдът счита, че положението на жалбоподателя е идентично с това на жалбоподателите по споменатите дела, по които е установено нарушение на член 5 § 4 поради ограничения обхват на извършения от съдилищата контрол на законосъобразността на задържането под стража. Той не намира причина да стигне до различно заключение в настоящия случай.

46. По-нататък Съдът отбелязва, че решенията от 20 декември 2002 г. и от 15 януари 2003 г. не са взети след изслушване. В тази връзка той припомня, че процедурата по член 5 § 4 не винаги трябва да бъде придружена от същите гаранции като тези, които член 6 § 1 предвижда за гражданските или наказателни спорове, но трябва да има правен характер и да предлага на въпросното лице гаранции, адаптирани към естеството на лишаването от свобода, от което то се оплаква (*Влох срещу Полша (Włoch c. Pologne)*, № 27785/95, § 125, ЕСПЧ 2000-XI). По-специално за лицата, задържани под стража при условията, обявени от член 5 § 1 с), изслушването е наложително (*Асенов и други срещу България*, 28 октомври 1998 г., § 162, *Сборник решения* 1998-VIII). Предвид цитираната съдебна практика, Съдът счита, че разглеждането на исканията за освобождаване на жалбоподателя без изслушване не е съобразено с изискванията на член 5 § 4.

47. Следователно е налице нарушение на тази разпоредба на Конвенцията.

III. ОТНОСНО ТВЪРДЯНОТО НАРУШЕНИЕ НА ЧЛЕН 6 § 1 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

48. Жалбоподателят се оплаква също така от продължителността на воденото срещу него наказателно производство. Той се позовава на

член 6 § 1 от Конвенцията, гласящ в отнасящата се към случая част, както следва:

„Всяко лице, при решаването на правен спор относно (...) основателността на каквото и да е наказателно обвинение срещу него, има право на (...) гледане на неговото дело в разумен срок, от (...) съд (...).”

49. Правителството твърди, че наказателните производства са били от голяма сложност; става дума за няколко престъпления, извършени от няколко лица, поели ролите на извършители, подбудители или помагачи на различните стадии от извършването на особено тежко престъпление – умишленото убийство на В. А. Установяването на фактите е включвало идентифицирането и разпита на множество свидетели; разпоредено е било извършването на няколко експертизи. Правителството твърди, че не поведението на властите е било в основата на съществените забавяния в развитието на наказателното производство.

50. Жалбоподателят приема, че делото се е характеризирало с известна сложност, но тя не би могла да обясни дългата продължителност на предварителното производство. Той изтъква, че процесуалното му поведение е било безупречно, доколкото той не е причинил никакво забавяне на хода на производството. Той счита, че най-същественото забавяне е било вследствие смъртта на един от съдебните заседатели, в резултат на която процесът е трябвало да започне от начало.

А. Допустимост

51. Съдът констатира, че това оплакване не е явно необосновано по смисъла на член 35 § 3 от Конвенцията. Той отбелязва, от друга страна, че то не е недопустимо на друго основание. Следователно трябва да се обяви за допустимо.

Б. По същество

52. Периодът, който трябва да бъде разгледан, е започнал на 29 май 1998 г. с ареста и обвинението на жалбоподателя. Към 20 ноември 2007 г. наказателното производство е все още висящо пред втората инстанция. Към тази последна дата то е продължило близо девет години и половина.

53. Съдът припомня, че разумният характер на продължителността на производството се преценява съобразно обстоятелствата по случая и с оглед критериите, установени в практиката на Съда, а именно: сложността на делото, поведението на жалбоподателя и това на компетентните власти (вж., наред с много други, *Пелисие и Саси срещу Франция (Pélissier et Sassi c. France)* [ГК], № 25444/94, § 67, ЕСПЧ 1999-II).

54. Съдът приема, че настоящото дело е представлявало известна сложност: има няколко обвиняеми, изпълнявали различни роли в

извършването на няколко престъпления (убийство, кражба на автомобил, незаконно придобиване на огнестрелно оръжие); извършени са редица следствени действия, за да се установят фактите (вж. параграфи 6 и 8 по-горе). Съдът счита, че относителната сложност на делото обаче не може сама по себе си да обясни значителната продължителност на наказателното производство.

55. Що се отнася до процесуалното поведение на жалбоподателя, предвид данните, с които разполага, Съдът констатира, че заинтересованото лице не е допринесло за натрупаните забавяния по време на производството.

56. Съдът констатира, от друга страна, че най-значителното забавяне на наказателното производство се дължи на съдилищата: то настъпва вследствие смъртта на един от съдебните заседатели. Всички следствени действия, извършени пред Софийски градски съд, са отменени и съдът трябва да започне отново събирането на всички доказателства. Така се натрупва закъснение от три години, при положение че тази ситуация е могла да се избегне, ако съдът е ползвал помощта на резервен съдия – възможност, която Наказателно-процесуалният кодекс от 1974 г. предвижда в член 259 (вж. *Илийков* горецитирано, § 64).

57. Ето защо Съдът счита, че продължителността на наказателното производство срещу жалбоподателя е надвишила границите на разумния срок, и стига до заключението, че е налице нарушение на член 6 § 1 от Конвенцията.

IV. ОТНОСНО ДРУГИТЕ ТВЪРДЕНИ НАРУШЕНИЯ

58. Жалбоподателят се оплаква също така, че не е бил изправен пред хабилитиран да изпълнява съдебни функции магистрат веднага след ареста си. Той се оплаква и от това, че не бил подпомаган от адвокат по време на част от предварителното производство.

59. Предвид всички документи, с които разполага, и доколкото е компетентен да се произнесе по направените твърдения, Съдът не открива никаква проява на нарушаване на правата и свободите, гарантирани от Конвенцията и Протоколите към нея. Следователно тази част от жалбата е явно необоснована и трябва да бъде отхвърлена съгласно член 35 §§ 3 и 4 от Конвенцията.

V. ПРИЛОЖЕНИЕ НА ЧЛЕН 41 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

60. Съгласно чл.41 от Конвенцията:

„Ако Съдът установи нарушение на Конвенцията или на Протоколите към нея и ако вътрешното право на съответната Високодоговаряща страна допуска само частично обезщетение, Съдът, ако е необходимо, постановява предоставянето на справедливо обезщетение на потърпевщата страна.”

A. Вреди

61. Жалбоподателят претендира 70 000 евро (EUR) за понесени неимуществени вреди.

62. Правителството не е представило бележки по този въпрос.

63. Съдът счита, че жалбоподателят е понесъл известни неимуществени вреди поради прекомерната продължителност на задържането му и поради наказателните производства срещу него, както и поради неефективното разглеждане на исканията му за освобождаване. Произнасяйки се по справедливост съобразно член 41 от Конвенцията, той счита за уместно да присъди на жалбоподателя сумата от 3 500 EUR на това основание.

B. Разноски

64. Жалбоподателят претендира също 3 552 EUR за разноски, направени пред Съда. В тази сума влизат 3 290 EUR адвокатски хонорар за четиридесет и седем часа правна работа при часова ставка от 70 EUR и 262 EUR за пощенски разходи и превод. Жалбоподателят иска тази сума да бъде преведена директно по банковите сметки на процесуалните му представители.

65. Правителство не е направило бележки по този иск.

66. Съгласно практиката на Съда всеки жалбоподател има право на възстановяване на разноски само доколкото е доказал, че те са действително и по необходимост направени и са в разумен размер. В конкретния случай, предвид документите, с които разполага, и гореспоменатите критерии, Съдът намира за разумно да присъди на жалбоподателя сумата от 2 500 EUR за всички разноски.

67. Той приема искането на жалбоподателя гореспоменатата сума да бъде преведена директно по сметката на процесуалните му представители.

B. Лихва за забава

68. Съдът счита за уместно лихвата за забава да се основава на лихвения процент по пределното кредитно улеснение на Европейската централна банка, към който следва да се добавят три процентни пункта.

ПО ИЗЛОЖЕНИТЕ СЪОБРАЖЕНИЯ СЪДЪТ
ЕДИНОДУШНО:

1. *Обявява* жалбата за допустима по отношение на оплакванията по член 5 § 3 относно продължителността на задържането, по член 5 § 4 относно решенията на съдилищата от 20 декември 2002 г. и от 15 януари 2003 г., и по член 6 § 1 относно продължителността на наказателното производство, и за недопустима в останалата ѝ част;
2. *Постановява*, че е налице нарушение на член 5 § 3 от Конвенцията;
3. *Постановява*, че е налице нарушение на член 5 § 4 от Конвенцията;
4. *Постановява*, че е налице нарушение на член 6 § 1 от Конвенцията;
5. *Постановява*
 - а) ответната държава да заплати на жалбоподателя в рамките на три месеца от датата, на която решението влезе в сила в съответствие с член 44 § 2 от Конвенцията, следните суми, които да бъдат обвърнати в български лева по курса, приложим към датата на плащането им:
 - i. 3 500 EUR (три хиляди и петстотин евро) плюс всички данъци, които могат да бъдат наложени, за неимуществени вреди;
 - ii. 2 500 EUR (две хиляди и петстотин евро) плюс всички данъци, които могат да бъдат наложени на жалбоподателя, за разноски, които да бъдат внесени по банковите сметки на представителите му;
 - б) от датата на изтичане на гореспоменатия срок до изплащането се дължи проста лихва върху горепосочената сума в размер, равен на ставката на пределното кредитно улеснение на Европейската централна банка по време на просрочения период, плюс три процентни пункта;
6. *Отхвърля* останалата част от претенцията за справедливо обезщетение.

Изготвено на френски език и съобщено писмено на 23 април 2009 г. съгласно член 77 §§ 2 и 3 от Правилника на Съда.

Клаудия Вестердик
Съдебен секретар

Пеер Лоренцен
Председател